

CEP-2025-26
ਪੰਜਾਬੀ (ਛੇਵੀਂ)
ਅਸਾਈਨਮੈਂਟ ਨੰ. 3

C3.1	ਬੁਨਿਆਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਪਹਿਲੂਆਂ (ਨਿਯਮਾਂ) ਜਿਵੇਂਕਿ ਵਾਕ ਬਣਤਰ, ਵਿਸਰਾਮ-ਚਿੰਨ੍ਹ, ਕਾਲ, ਲਿੰਗ ਅਤੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਭਾਸ਼ਣ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹੋਏ ਅਤੇ ਲਿਖਣ ਵੇਲੇ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ।
-------------	--

1. ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ	ਅ. ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ
ੲ. ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

2. 'ਮੈਂ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।' ਇਹ ਵਾਕ ਕਿਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹੈ?

ੳ. ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ	ਅ. ਭਵਿੱਖਤ ਕਾਲ
ੲ. ਭੂਤਕਾਲ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

3. ਭਵਿੱਖਤ ਕਾਲ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ?

ੳ. ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ	ਅ. ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ
ੲ. ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

4. 'ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਪਾਠ ਪੜ੍ਹੇਗੀ।' ਵਾਕ ਕਿਸ ਕਾਲ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ?

ੳ. ਬੀਤ ਚੁੱਕੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ	ਅ. ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ
ੲ. ਚੱਲ ਰਹੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ	ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

5. ਜਿਹੜਾ ਸ਼ਬਦ ਨਾਂਵ ਜਾਂ ਪੜਨਾਂਵ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦੱਸੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ।

ੳ. ਨਾਂਵ	ਅ. ਪੜਨਾਂਵ
ੲ. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ	ਸ. ਕਿਰਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ।

6. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀਆਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ?

ੳ. 5	ਅ. 6
ੲ. 7	ਸ. 8.

7. 'ਕੀੜੀ ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਕਵਿਤਾ ਹੈ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਕੀੜੀ	ਅ. ਬਹੁਤ
ੲ. ਦਿਲਚਸਪ	ਸ. ਕਵਿਤਾ।

8. 'ਵੀਰ ਮੇਰਾ ਲੰਮਾ, ਭਾਬੇ ਮੇਰੀ ਪਤਲੀ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਲੰਮਾ	ਅ. ਪਤਲੀ

ੲ. ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

9. 'ਇਹ ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੀ ਖੇਡ ਹੈ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਇਹ

ਅ. ਹਰਮਨ-ਪਿਆਰੀ

ੲ. ਖੇਡ

ਸ. ਹੈ।

10. 'ਉੱਚਾ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ. ਛੋਟੀ

ਅ. ਝਬਦੇ

ੲ. ਹੌਲੀ

ਸ. ਨੀਵਾਂ।

11. 'ਏਕਤਾ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ. ਫੁੱਟ

ਅ. ਅਨੇਕਤਾ

ੲ. ਰੌਲਾ

ਸ. ਲੜਾਈ।

12. 'ਹੱਸਣਾ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ. ਖੁਸ਼ ਹੋਣਾ

ਅ. ਲੜਨਾ

ੲ. ਰੋਣਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

13. 'ਉੱਦਮੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ?

ੳ. ਅਸਲੀ

ਅ. ਆਲਸੀ

ੲ. ਖਾਸ

ਸ. ਨੀਵਾਂ।

14. 'ਸਿੱਧਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ?

ੳ. ਪੁੱਠਾ

ਅ. ਗਿੱਲਾ

ੲ. ਗਲਤ

ਸ. ਗੁਪਤ।

15. 'ਅਨੋਖਾ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਚੁਣੋ?

ੳ. ਸੁਜਾਖਾ

ਅ. ਸਧਾਰਨ

ੲ. ਸੁਸਤ

ਸ. ਸਿਆਣਾ।

16. ਨਿੱਕਾ ਘਨੱਈਆ ਸੋਧਰਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ। 'ਨਿੱਕਾ' ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸ਼ਬਦ ਹੈ?

ੳ. ਛੋਟਾ

ਅ. ਵੱਡਾ

ੲ. ਨਿੱਕੇ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

17. 'ਲੜਕੇ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਲੜਕੇ ਸ਼ਬਦ ਹੈ?

ੳ. ਇੱਕ ਵਚਨ

ਅ. ਬਹੁ ਵਚਨ

ੲ. ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

18. 'ਰਾਮ ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਉਦੇਸ਼ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਰਾਮ

ਅ. ਖੇਡ ਰਿਹਾ ਹੈ

ੲ. ਓ ਅਤੇ ਅ ਦੋਵੇਂ ਸਹੀ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

19. ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਪਹਿਲਵਾਨ ਘੋਲ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ੳ. ਸ਼ਾਮਲਾਟ

ਅ. ਅਖਾੜਾ

ੲ. ਚੁਰਸਤਾ

ਸ. ਤ੍ਰਿਵਣ।

20. ਉਹ ਅਖਬਾਰ ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਬਾਅਦ ਨਿਕਲੇ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ੳ. ਸਪਤਾਹਿਕ

ਅ. ਮਾਸਿਕ

ੲ. ਸਾਲਾਨਾ

ਸ. ਤ੍ਰੈਮਾਸਿਕ।

21. ਉਹ ਥਾਂ ਜਿੱਥੇ ਘੋੜੇ ਬੱਝਦੇ ਹੋਣ, ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ੳ. ਸ਼ਾਮਲਾਟ

ਅ. ਟਕਸਾਲ

ੲ. ਤਬੇਲਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

22. 'ਆਗਿਆਕਾਰੀ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ -

ੳ. ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ਅ. ਆਪਣਾ ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ੲ. ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ

ਸ. ਆਗਿਆ ਦਾ ਪਾਲਣ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ।

23. 'ਉੱਲੂ ਸਿੱਧਾ ਕਰਨਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ੳ. ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨਾ

ਅ. ਚਲਾਕੀ ਕਰਨਾ

ੲ. ਮਤਲਬ ਕੱਢਣਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

24. ਬਹੁਤ ਥੋੜ੍ਹੇ ਫ਼ਰਕ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ?

ੳ. ਉੱਚਾ-ਨੀਵਾਂ ਬੋਲਣਾ

ਅ. ਉੱਸਲਵੱਟੇ ਭੰਨਣਾ

ੲ. ਉੱਨੀ-ਇੱਕੀ ਦਾ ਫ਼ਰਕ ਹੋਣਾ

ਸ. ਉੱਲੂ ਬੋਲਣੇ।

25. 'ਉਸਤਾਦੀ ਕਰਨਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ੳ. ਨਿਰਾਦਰ ਕਰਨਾ

ਅ. ਚਲਾਕੀ ਕਰਨਾ

ੲ. ਮਤਲਬ ਕੱਢਣਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

26. 'ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਰੜਕਣਾ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ -

ੳ. ਆਦਰ ਕਰਨਾ

ਅ. ਬੁਰਾ ਲੱਗਣਾ

ੲ. ਮਰ ਜਾਣਾ

ਸ. ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ।

27. 'ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਜਾਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।

ੳ. ਦੋਸਤੀ ਛੱਡ ਦੇਣੀ

ਅ. ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ

ੲ. ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਣਾ

ਸ. ਮਰ ਜਾਣਾ।

28. 'ਅੰਗੂਠਾ ਦਿਖਾਉਣਾ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਕੀ ਅਰਥ ਹੈ?

ੳ. ਤਬਾਹੀ ਮਚਾਉਣੀ

ਅ. ਹਾਰ ਮੰਨਣੀ

ੲ. ਇਨਕਾਰ ਕਰਨਾ

ਸ. ਡਰ ਜਾਣਾ।

29. 'ਅਕਲ ਦਾ ਵੈਰੀ' ਮੁਹਾਵਰੇ ਦਾ ਅਰਥ ਲਿਖੋ।

ੳ. ਸਿਆਣਾ

ਅ. ਚਲਾਕ

ੲ. ਮੂਰਖ

ਸ. ਗੁਣਵਾਨ।

30. 'ਪਤਾ ਨਾ ਲੱਗਣਾ' ਅਰਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਹਾਵਰਾ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਉੱਘ-ਸੁੱਘ ਨਾ ਮਿਲਨਾ

ਅ. ਥਾਂ ਟਿਕਾਣਾ ਨਾ ਮਿਲਨਾ

ੲ. ਉੱਘ-ਸੁੱਘ ਮਿਲਨਾ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ।

31. 'ਦੋਸਤੀ ਛੱਡ ਦੇਣੀ' ਅਰਥ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਮੁਹਾਵਰਾ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਅੱਖਾਂ ਮੀਟ ਜਾਣਾ

ਅ. ਅੱਖਾਂ ਫੇਰ ਲੈਣੀਆਂ

ੲ. ਅਲਖ ਮੁਕਾਉਣਾ

ਸ. ਅੰਗੂਠਾ ਦਿਖਾਉਣਾ।

32. ਅਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ -

ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਗਲੀ

ੳ. ਜਦ ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕੁੱਬਾ

ਅ. ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ

ੲ. ਪੱਖੇ ਅੱਗੇ ਪੌਣ

ਸ. ਜਿੱਥੇ ਭਾਗੇ ਨਹੀਂ ਖਲੀ।

33. ਅਖਾਣ ਪੂਰੀ ਕਰੋ -

ਗ਼ਰੀਬਾਂ ਰੱਖੇ ਰੋਜ਼ੇ

ੳ. ਅਕਲ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹਾ

ਅ. ਸੌ ਬਿਮਾਰ

ੲ. ਆਖੇ ਥੂਹ ਕੌੜੀ

ਸ. ਦਿਨ ਵੱਡੇ ਆਏ।

34. 'ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਨੂੰ ਖਾਏ' ਅਖਾਣ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਅਰਥ ਚੁਣੋ।

ੳ. ਜਦੋਂ ਹਾਕਮ ਪਰਜਾ ਨੂੰ ਦੁੱਖ ਦੇਵੇ

ਅ. ਨਿਕੰਮੇ ਆਦਮੀ ਲਈ

ੲ. ਮੰਗ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤੇ ਵਸਤੂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਲਈ

ਸ. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ।

35. ਅਖਾਣ ਪੂਰਾ ਕਰੋ -

ਅਕਲ ਦਾ ਅੰਨ੍ਹਾ ਤੇ

ੳ. ਤੂੰਬਾ ਫੂਕਣਾ

ਅ. ਮੈਂ ਲਾੜੇ ਦੀ ਤਾਈ

ੲ. ਗੰਢ ਦਾ ਪੂਰਾ

ਸ. ਘੋੜੀ ਚੜ੍ਹਿਆ ਕੁੱਬਾ।

36. ਸ਼ਬਦ 'ਕੱਚਾ' ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਅਰਥ ਗ਼ਲਤ ਹਨ?

ੳ. ਇਹ ਸੇਬ ਕੱਚਾ ਹੈ

ਅ. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਕਾਪੀ ਦੇ ਹਾਸ਼ੀਏ 'ਤੇ ਕਰੋ

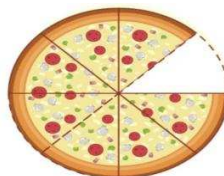
ੲ. ਕੱਚਾ ਕਾਗਜ਼ ਪਾੜ ਦਿਓ

ਸ. ਮੇਰਾ ਜੀਅ ਕੱਚਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

Worksheet No.-3

Competency used	C-1.6 Explores and applies fractions (both as ratios and in decimal form) in daily-life situations
------------------------	---

1. There are 8 pieces(slices) of Pizza . If one piece is eaten.

Then what is fraction of eaten Pizza?

- a) $\frac{1}{8}$ b) $\frac{8}{1}$ c) $\frac{7}{8}$ d) None of these

2. There are 3 boxes. If you colour 2 boxes out of 3, then the fraction of coloured boxes is:

- a) $\frac{3}{2}$ b) $\frac{2}{3}$ c) $\frac{1}{3}$ d) None of these

3. In fraction $\frac{3}{5}$, the number 3 is called:

- a) fraction b) denominator c) Numerator d) None of these

4. In fraction $\frac{4}{7}$, the number 7 is called:

- a) fraction b) denominator c) Numerator d) None of these

5. If you have 5 bananas and you ate 2 bananas. What is the fraction of eaten bananas?

- a) $\frac{3}{5}$ b) $\frac{2}{5}$ c) $\frac{2}{3}$ d) None of these

6. Which fraction means 3 parts out of 4?

- a) $\frac{3}{4}$ b) $\frac{4}{3}$ c) $\frac{1}{3}$ d) None of these

7. Fraction with equal denominators are called -

- a) Mixed fraction b) Unlike fraction c) Proper fraction d) Like fraction

8. A fraction whose numerator is one is called –

- a) Unit fraction b) Proper fraction c) Simplest fraction d) Equivalent fraction

9. Which of following fraction is an improper fraction ?

- a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{4}{9}$ c) $\frac{2}{3}$ d) $\frac{5}{3}$

10. Which of following fraction is an proper fraction ?

- a) $7\frac{1}{2}$ b) $\frac{8}{9}$ c) $\frac{7}{3}$ d) $\frac{5}{2}$

11. Write the mixed fraction of $\frac{19}{4}$

- a) $4\frac{3}{4}$ b) $7\frac{1}{4}$ c) $2\frac{3}{4}$ d) $5\frac{1}{4}$

12. Which pair of fractions are not equivalent fraction ?

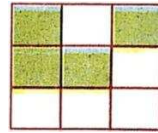
- a) $\frac{1}{2}, \frac{5}{10}$ b) $\frac{3}{4}, \frac{12}{16}$ c) $\frac{2}{5}, \frac{18}{45}$ d) $\frac{2}{3}, \frac{30}{40}$

13. How can we write the fraction “Two- Thirds” ?

- a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{3}{2}$ c) $\frac{2}{3}$ d) $\frac{1}{3}$

14. Find the fraction of shaded area

- a) $\frac{4}{8}$ b) $\frac{4}{9}$ c) $\frac{4}{10}$ d) $\frac{9}{4}$

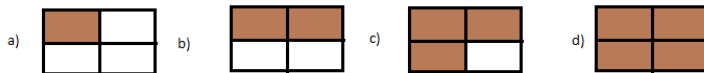

15. Find the numerator of fraction of shaded area

- a) 7 b) 3 c) 4 d) 9

16. Find the improper fraction of following figures

17. A rectangular field is divided into 8 equal parts . In figure

shaded area represents grass in the field. What part of the

field has grass on it ?

- a) $\frac{5}{8}$ b) $\frac{4}{8}$ c) $\frac{3}{8}$ d) $\frac{8}{8}$

18. Write the fraction of the following shaded stars

- a) $\frac{5}{5}$ b) $\frac{4}{5}$ c) $\frac{3}{5}$ d) $\frac{1}{5}$

19. Write the mixed fraction of the following figure.

- a) $2\frac{1}{9}$ b) $2\frac{1}{3}$ c) $3\frac{1}{9}$ d) $7\frac{1}{9}$

20. 2 days as fraction of a week is:

- a) $\frac{2}{7}$ b) $\frac{1}{7}$ c) $\frac{2}{30}$ d) $\frac{2}{12}$

21. 3 months as fraction of a year is:

- a) $\frac{3}{7}$ b) $\frac{1}{4}$ c) $\frac{3}{30}$ d) $\frac{1}{12}$

22. What is the fraction form of 0.25?

- a) $\frac{25}{10}$ b) $\frac{25}{1000}$ c) $\frac{1}{4}$ d) $\frac{1}{25}$

23. Decimal forms of $\frac{6}{25}$ is

- a) 0.24 b) 0.25 c) 0.6 d) 0.06

24. Ravi converts 3 kg 7g in kg in an exam . His answer is correct if he answers :

- a) 3.7 kg b) 0.37kg c) 3.07kg d) 3.007 kg

25. Meena reads $\frac{3}{5}$ of her 20 books. How many books has she read?

- a) 12 b) 15 c) 10 d) 14

26. Compare $\frac{3}{4}$ and $\frac{5}{6}$

- a) $\frac{3}{4} > \frac{5}{6}$ b) $\frac{3}{4} < \frac{5}{6}$ c) $\frac{3}{4} = \frac{5}{6}$ d) None of these

27. which of following fractions is not a unit fraction ?

- a) $\frac{1}{2}$ b) $\frac{2}{9}$ c) $\frac{1}{3}$ d) $\frac{3}{3}$

28. Which one of the following lists is in descending order?

- a) $\frac{3}{10}, \frac{7}{15}, \frac{1}{2}, \frac{4}{5}$ b) $1\frac{2}{5}, 1\frac{1}{2}, 2\frac{1}{4}, 2\frac{3}{5}$ c) $\frac{9}{14}, \frac{13}{28}, \frac{11}{35}, \frac{2}{7}$ d) $\frac{7}{18}, \frac{4}{3}, 1\frac{7}{12}, 2\frac{5}{6}$

29. Which one of the following lists is in ascending order?

- a) $\frac{7}{10}, \frac{13}{28}, \frac{3}{7}, \frac{1}{5}$ b) $\frac{7}{10}, \frac{7}{15}, \frac{5}{20}, \frac{1}{5}$ c) $\frac{11}{14}, \frac{15}{28}, \frac{13}{35}, \frac{3}{7}$ d) $1\frac{2}{5}, 1\frac{1}{2}, 2\frac{1}{4}, 2\frac{3}{5}$

30. Which of following represents one-fifth of meter -

- a) 50 cm b) 25 cm c) 10 cm d) 20 cm.

31. Harman spends $\frac{3}{5}$ of his pocket money on books, fraction of remaining money is :

- a) $\frac{2}{5}$ b) $\frac{3}{5}$ c) $\frac{1}{5}$ d) $\frac{4}{5}$

32. Out of 100 students, 40 are girls. Fraction of girls equal to

- a) $\frac{1}{5}$ b) $\frac{2}{5}$ c) $\frac{3}{5}$ d) $\frac{4}{5}$

33. Hari has a box of 36 books. He gave $\frac{1}{2}$ to Rani, $\frac{1}{5}$ to Yuvraj, and kept the rest. Who received the maximum number of books?

- a) Rani b) Yuvraj c) Hari d) All received same number of books.

34. Davin invited two friends Anmol and Pavraj to his birthday party. He gave $\frac{1}{5}$ portion of the cake to Anmol, $\frac{1}{3}$ to Pavraj, and ate the rest himself. Who ate the larger portion?

- a) Anmol b) Davin c) Pavraj d) All took equal portions

35. Naveen completed a job in $\frac{3}{5}$ hour whereas Avtar completed the same job in $\frac{7}{10}$ hour. Who worked longer?

- a) Naveen b) Avtar c) Same hour d) None of these

CLASS-6th-Science

Assignment-3

Chapter: Fun With Magnets

Sr. No.	Competency	Competency Detail
1	C 2.2	Describes how electricity works through manipulating different elements in simple circuits and demonstrates the heating and magnetic effects.

1.Ravi rubbed an iron nail with a bar magnet several times in one direction. After some time, the nail started attracting pins. What happened to the nail?

- 1) It got heated
- 2) It became a magnet
- 3) It lost weight
- 4) It became an insulator

2.Neha placed a magnet near a heap of materials containing iron nails, plastic clips, and wooden sticks. What will the magnet attract?

- 1) Only plastic clips
- 2) Only iron nails
- 3) Only wooden sticks
- 4) All of them

3.While playing, a magnet fell into a heap of sand and iron filings. How can Ritu separate the magnet easily?

- 1) Use a sieve
- 2) Use another magnet
- 3) Add water
- 4) Blow air

4.A bar magnet is suspended freely by a thread. One end points towards the north pole of the earth. What can you say about that end of the magnet?

- 1) It is a south pole
- 2) It is a north pole
- 3) It has no polarity
- 4) It changes direction randomly

5.Arjun placed two bar magnets close to each other. The north pole of one faced the south pole of the other. What will happen?

- 1) They will repel
- 2) They will attract
- 3) Both will rotate
- 4) Nothing will happen

6.Priya brought the north pole of a magnet near another magnet's north pole. What will she observe?

- 1) Magnets will attract
- 2) Magnets will repel
- 3) Magnets will stick to each other
- 4) No change

7.A shopkeeper uses a magnet to check coins. One coin sticks to the magnet while another doesn't. What can be concluded?

- 1) Both coins are plastic
- 2) One coin has iron in it
- 3) Coins are fake
- 4) Magnet is weak

8.Rohan tied a key to a thread and brought a magnet near it. The key started swinging towards the magnet. Which property of magnetism is shown here?

- 1) Magnetic repulsion
- 2) Magnetic attraction
- 3) Magnetic levitation
- 4) Magnetic heating

9.Two magnets are placed in such a way that they repel each other. Which poles are facing each other?

- 1) North and South
- 2) South and North
- 3) North and North or South and South
- 4) One magnet has no poles

10.A compass needle is kept near a bar magnet. The needle deflects. Why does this happen?

- 1) Magnet heats the needle
- 2) Magnetic field affects the compass
- 3) Air pushes the needle
- 4) Thread pulls it

11.A magnet is broken into two equal parts. What will happen to its poles?

- 1) Poles disappear
- 2) Each part becomes a complete magnet
- 3) Only one piece is magnetic
- 4) Only poles remain

12.When the north pole of one magnet attracts another magnet, which pole of the second magnet is near it?

- 1) North 2) South 3) Both poles 4) None

13.A teacher asked students to find materials attracted by magnets. Which of the following will the students choose?

- 1) Aluminum foil 2) Plastic ruler
3) Iron nail 4) Wooden pencil

14.Meena hangs a bar magnet with a thread in an open space. It always comes to rest in a particular direction. Which direction is it?

- 1) East-West 2) North-South 3) Up-Down 4) South-East

15.While playing, Sunil's toy train stopped moving. He noticed that magnets inside the engine were misplaced. What could be the reason the train stopped?

- 1) Magnets lost color 2) Magnetic poles got reversed
3) Magnetic force was disturbed 4) Train needed oil

16.If you keep a magnet near a computer or mobile phone, it can damage it because.....

- 1) Magnet heats up 2) Magnet disturbs electric circuits
3) Magnet erases magnetic data 4) Magnet attracts metal parts

17.In a magnetic levitation train, the train floats above the track because....

- 1) Gravity is zero 2) Same poles of magnets repel
3) Opposite poles attract 4) Air pushes the train

18.A magnet is dipped into a box containing pins, coins, and erasers. Which objects will come out with the magnet?

- 1) Only coins 2) Only erasers
3) Pins only 4) Pins and coins containing iron

19.If we hang a steel needle with a magnet, the needle also starts attracting pins. This happens because of.....

- 1) Heating 2) Induced magnetism
3) Friction 4) Static charge

20.A magnet is placed near a glass of water. What will happen?

- 1) Water will move 2) Magnet will dissolve
3) No effect 4) Magnet will float

21.During an experiment, a student placed a piece of paper between a magnet and iron filings. What will happen to the filings?

- 1) They will not be attracted 2) They will still get attracted through the paper
3) They will stick to paper 4) They will fall down

22.Reema wants to find the poles of a newly made magnet.Which tool can help her?

- 1) Thermometer 2) Compass
3) Ruler 4) Stopwatch

23.A magnet repelled another magnet kept nearby. What conclusion can be drawn?

- 1) Poles are unlike 2) Poles are like
3) Magnets are weak 4) Magnets have lost strength

24.A student keeps a bar magnet under a paper and sprinkles iron filings over it. What does the pattern formed show?

- 1) Shape of magnet 2) Magnetic field lines
3) Magnet's color 4) Direction of attraction

25.A magnet was heated strongly and then cooled suddenly. What may happen to its magnetism?

- 1) It will increase 2) It will remain same
3) It will get destroyed 4) It will become stronger

ਸ੍ਰੇਣੀ: ਛੇਵੀਂ (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ) CEP ਵਰਕਸ਼ੀਟ-3

Competency	Competency Details
C-1.2	Comprehends and analyses data using tables, charts, diagrams, and maps representing socio-political, cultural, economic, or geographic phenomenon
C-4.2	Discovers the topographical diversity of the Indian landform- from the semi-arid zone in the west to the areas of heavy rains in the north-east, from the long coastal areas in the south to the snow-clad mountains in the north, and the rich biodiversity of the country.
C-2.2	Explains key phases of history which denote major changes in the world history.

1. ਜੇਕਰ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੀ ਜਨਸੰਖਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਸਦਾ ਕੀ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢੋਗੇ -

- ੳ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕੇਂਦਰ ਹੈ।
 ੲ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਸਭ ਤੋਂ ਠੰਢਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ।
 ਅ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ।
 ਸ) ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਪਹਾੜੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹੈ।

2. ਭੌਤਿਕ (ਧਰਾਤਲੀ) ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹੜੇ ਰੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

- ੳ) ਹਰਾ ਘ) ਨੀਲਾ ਏ) ਭੁਰਾ ਸ) ਪੀਲਾ

3. ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਕਸ਼ੇ ਕਿਵੇਂ ਮਦਦਗਾਰ ਸਾਬਿਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ?

- ੳ) ਮੈਸਮ ਦਾ ਹਾਲ ਜਾਣਨ ਲਈ
- ਅ) ਲੜਾਈਆਂ ਦੇ ਸਥਾਨ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਜਾਣਨ ਲਈ
- ੲ) ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਮਹਾਂਦੀਪਾਂ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਵੰਡ ਜਾਣਨ ਲਈ
- ਸ) ਪਹਾੜ, ਪਠਾਰ ਅਤੇ ਮੈਦਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣ ਲਈ

4. ਮੰਨ ਲਓ ਰਾਜ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਤੋਂ ਜਲੰਧਰ ਯਾਤਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੜਕ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਦੋਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿੱਧਾ ਰਸਤਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਕਸ਼ੇ ਤੋਂ ਯਾਤਰੀ ਨੂੰ ਕਿਹੜਾ ਮੱਖ ਲਾਭ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਛੋਟਾ ਅਤੇ ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਚੁਣ ਸਕੇਗਾ।	ਅ) ਭੀੜ ਵਾਲਾ ਇਲਾਕਾ ਚੁਣ ਸਕੇਗਾ।
ੲ) ਗਲਤ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਚਲਾ ਜਾਵੇਗਾ।	ਸ) ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਈ ਯਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣ ਸਕੇਗਾ।

5. ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਚਿੰਨ੍ਹ ਕਿੱਥੇ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ?

- ੳ) ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ
- ਅ) ਵਿਗਿਆਪਨਾਂ ਲਈ
- ੲ) ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵਿੱਚ

ਸ) ਮੌਸਮ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ

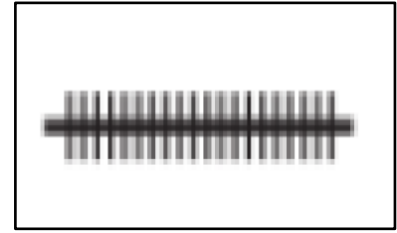
6. ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਨਹਿਰ

ਅ) ਰੇਲਵੇ ਲਾਈਨ

ੲ) ਮਹਾਂਸਾਗਰ

ਸ) ਸੜਕ

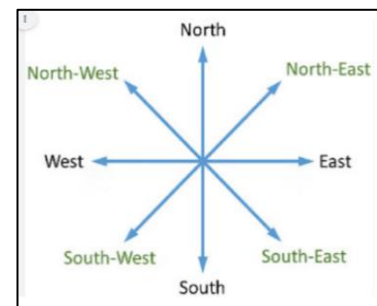
7. ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵੀ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਬੱਚਿਓ, ਤਸਵੀਰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵੇਖੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਕਿਸ ਨਿਸ਼ਾਨ ਨਾਲ ਦਰਸਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ?

ੳ) ਇੱਕ ਲੰਬੀ ਲਾਈਨ

ਅ) ਤੀਰ- ਚਿੰਨ੍ਹ ਰੇਖਾ

ੲ) ਜਮਾਂ (+) ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ

ਸ) ਗੁਣਾਂ (×) ਦੇ ਨਿਸ਼ਾਨ

8. ਤੁਸੀਂ ਕਦੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਨਕਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਬਣੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੱਸੋ, ਇਹਨਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਦਿਸ਼ਾ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਅ) ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ

ੲ) ਦੂਰੀ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਸ) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਨਹੀਂ

9. ਮਨਦੀਪ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਨਕਸ਼ਾ ਦੀਵਾਰ ਉੱਪਰ ਟੰਗਿਆ ਦੇਖਿਆ। ਉਹ ਨਕਸ਼ੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸਨੂੰ ਸਮਝ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰਲਾ ਸਿਰਾ ਕਿਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵੱਲ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ੳ) ਉੱਤਰ

ਅ) ਦੱਖਣ

ੲ) ਪੂਰਬ

ਸ) ਪੱਛਮ

10. ਜਿਵੇਂ ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਆਪਣੇ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਉੱਪਰ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਕਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੁੱਝ “ਥੰਮ੍ਹ” ਵੀ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੰਨੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ “ਥੰਮ੍ਹ” ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

ੳ) ਦੂਰੀ, ਦਿਸ਼ਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਚਿੰਨ੍ਹ

ਅ) ਪਹਾੜ, ਪਠਾਰ, ਮੈਦਾਨ

ੲ) ਨਦੀਆਂ, ਸਮੁੰਦਰ, ਮਹਾਂਦੀਪ

ਸ) ਇਤਿਹਾਸਕ ਇਮਾਰਤਾਂ, ਸੜਕਾਂ, ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਮਾਲ

11. ਧਰਤੀ ਦਾ 71% ਹਿੱਸਾ ਪਾਣੀ ਨਾਲ ਢੱਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ 29% ਹਿੱਸਾ ਠੋਸ ਹੈ। ਹਵਾ ਦਾ ਪਰਿਮੰਡਲ ਜੋ ਧਰਤੀ ਨੂੰ ਚੁਫੇਰਿਓਂ ਘੇਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਵਾਯੂਮੰਡਲ

ਅ) ਜਲਮੰਡਲ

ੲ) ਵਾਤਾਵਰਣ

ਸ) ਓਪਰੇਕਤ ਸਾਰੇ

12. ਇਹ ਭੂ-ਰੂਪ ਆਪਣੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਇਕਦਮ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਤੋਂ ਪੱਧਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਮੇਜ਼ ਵਾਂਗ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੇਜ਼ ਭੂ-ਰੂਪ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਧਰਤੀ ਦੇ ਇਸ ਭੂ-ਰੂਪ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਪਹਾੜ

ਅ) ਪਠਾਰ

ੲ) ਮੈਦਾਨ

ਸ) ਦੀਪ

13. ਇਹ ਭੂ-ਰੂਪ ਪੱਧਰੇ ਥਾਂ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰੇੜ੍ਹ ਕੇ ਲਿਆਂਦੀ ਮਿੱਟੀ ਦੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਇੱਥੇ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਅਤੇ ਆਵਾਜਾਈ ਲਈ ਸੜਕਾਂ ਅਤੇ ਰੇਲ ਪੱਟੜੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਭੂ-ਭਾਗ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਮੈਦਾਨ

ਅ) ਪਠਾਰ

ੲ) ਪਹਾੜ

ਸ) ਮਹਾਂਦੀਪ

14. ਮਹਾਂਸਾਗਰਾਂ ਅਤੇ ਸਾਗਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਵੱਡੇ ਧਰਤ ਟੁਕੜੇ, ਖੇਤੀ, ਖਣਿਜ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ। ਇਹ ਧਰਤ ਟੁਕੜੇ ਕੀ ਅਖਵਾਉਂਦੇ ਹਨ?

ੳ) ਮਹਾਂਸਾਗਰ

ਅ) ਮਹਾਂਦੀਪ

ੲ) ਦੀਪ

ਸ) ਸਾਗਰ

15. ਇਹ ਉੱਤਰੀ ਅਰਧ ਗੋਲੇ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਕਰਕ ਰੇਖਾ ਲੰਘਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਰਤੀ ਦਾ 29.5% ਭਾਗ ਘੇਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਂਦੀਪ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਏਸ਼ੀਆ

ਅ) ਅਫ਼ਰੀਕਾ

ੲ) ਯੂਰਪ

ਸ) ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ

16. ਇਸ ਮਹਾਂਦੀਪ ਵਿੱਚ ਰੂਸ (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼) ਦਾ ਕੁੱਝ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਵੈਟੀਕਨ ਸਿਟੀ (ਸਭ ਤੋਂ ਛੋਟਾ ਦੇਸ਼) ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ। ਇਹ ਸੰਘਣੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲਾ ਅਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਮਹਾਂਦੀਪ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜਾ ਮਹਾਂਦੀਪ ਹੈ?

ੳ) ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ

ਅ) ਯੂਰਪ

ੲ) ਅਫ਼ਰੀਕਾ

ਸ) ਏਸ਼ੀਆ

17. ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮਹਾਂਸਾਗਰ, ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਨਾਲ ਵੱਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੰਸਾਰ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਖਾਈ 'ਮੈਰੀਨਾ' ਇਸ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਮਹਾਂਸਾਗਰ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਹਿੰਦ ਮਹਾਂਸਾਗਰ

ਅ) ਅੰਧ ਮਹਾਂਸਾਗਰ

ੲ) ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਂਸਾਗਰ

ਸ) ਆਰਕਟਿਕ ਮਹਾਂਸਾਗਰ

18. ਧਰਤੀ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪਰਿਮੰਡਲ - ਥਲ, ਜਲ, ਹਵਾ - ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਕੀਰਨ ਪੱਟੀ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂ ਅਤੇ ਪੌਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਨਾਮ ਕੀ ਹੈ?

ੳ) ਥਲ ਮੰਡਲ

ਅ) ਵਾਯੂਮੰਡਲ

ੲ) ਜੀਵਮੰਡਲ

ਸ) ਜਲਮੰਡਲ

19. ਹਵਾ ਵਿੱਚ 78% ਮਾਤਰਾ ਵਾਲੀ ਗੈਸ ਪੌਦਿਆਂ ਦੇ ਵੱਧਣ-ਫੁੱਲਣ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹੜੀ ਗੈਸ ਹੈ?

ੳ) ਨਾਈਟ੍ਰੋਜਨ

ਅ) ਆਕਸੀਜਨ

ੲ) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

ਸ) ਆਰਗਨ

20. ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ ਦੌਰਾਨ ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਸਕ ਨੇ 35 ਸਾਲ ਤੱਕ ਰਾਜ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ 8 ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਦੇ 12 ਰਾਜਿਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ। ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਸਤੰਭ ਲੇਖ ਤੋਂ ਉਸਦੀ ਸਫਲਤਾਵਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਰਾਜਾ ਕੌਣ ਸੀ?

ੳ) ਚੰਦਰਗੁਪਤ

ਅ) ਸਮੁਦਰ ਗੁਪਤ

ੲ) ਮਹਾਰਾਜਾ ਗੁਪਤ

ਸ) ਅਸ਼ੋਕ

21. ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਦੇ ਸਮੁਦਰ ਗੁਪਤ ਨੂੰ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਤੇ ਵੀਨਾ ਵਜਾਉਂਦੇ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਕਿਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ?

ੳ) ਮਹਾਨ ਯੋਧਾ

ਅ) ਮਹਾਨ ਸ਼ਾਸਕ

ੲ) ਮਹਾਨ ਕਵੀ

ਸ) ਮਹਾਨ ਸੰਗੀਤਕਾਰ

22. ਉਜੈਨ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਰਬਾਰ ਦੇ ਨੌਂ ਰਤਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਸਮੁਦਰ ਗੁਪਤ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹਨ। ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਕੁਤੁਬ ਮੀਨਾਰ ਕੋਲ ਲੱਗੇ ਲੋਹੇ ਦੇ ਸਤੰਭ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀਆਂ ਜਿੱਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਹੈ। ਉਸ ਰਾਜੇ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

ੳ) ਚੰਦਰਗੁਪਤ ਪਹਿਲਾ

ਅ) ਚੰਦਰਗੁਪਤ ਦੂਜਾ

ੲ) ਸਕੰਦਗੁਪਤ

ਸ) ਵਿਸ਼ਨੂੰ ਗੁਪਤ

23. ਇਸ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸੀ। ਸਾਮਰਾਜ ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੁਕਤੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ। ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਪਾਟਲੀਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਮਰਾਜ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?

ੳ) ਸ਼ੱਕ ਸਾਮਰਾਜ

ਅ) ਗੁਪਤ ਸਾਮਰਾਜ

ੲ) ਚੋਲ ਸਾਮਰਾਜ

ਸ) ਵਿਜੈਨਗਰ ਸਾਮਰਾਜ

24. ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ?

ੳ) ਦੀਨਾਰ

ਅ) ਵਿਸ਼ਯ

ੲ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ

ਸ) ਭੁਕਤੀ

25. ਗੁਪਤ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰੀਆਂ, ਸੋਠਾਂ (ਬੈਂਕਰਾਂ) ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ-ਆਪਣੇ ਸੰਘ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਸੰਘਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਹਿੰਦੇ ਸਨ?

ੳ) ਸ਼੍ਰੇਣੀ

ਅ) ਭੁਕਤੀ

ੲ) ਸੂਬਾ

ਸ) ਵਿਸ਼ਯ

ਯੋਗਦਾਨ: ਹਰਦਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (ਲੈਕ. ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ) SOE(G) ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ, ਰੂਪਨਗਰ

ਰਣਜੀਤ ਕੌਰ (ਲੈਕ. ਇਤਿਹਾਸ) ਸ.ਸ.ਸ.ਸਕੂਲ ਛੀਨਾ ਬੇਟ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਅਤੇ

ਅਨੂ ਗਰਗ (ਸ.ਸ.ਮਿਸਟ੍ਰੈਸ) ਸ.ਕੰ.ਸ.ਸ.ਸਕੂਲ ਵਿਕਟੋਰੀਆ, ਪਟਿਆਲਾ।

CEP 2025-26
Class 6th Subject: English
Worksheet -3

Sr. No.	Competency	Competency Detail
1.	C-2.1	Applies varied comprehension strategies (inference, prediction, visualization) to understand different texts.
2.	C-2.2	Understands main ideas and draws essential conclusions from the material read.

Questions (1–6): Read the passage carefully and answer the questions.

Once, a poor woodcutter was cutting wood near a river. Suddenly his axe slipped and fell into the water. He was sad because it was his only tool to earn a living. Seeing his honesty, a water fairy appeared and offered him a golden axe. The woodcutter refused, saying it was not his. Then she showed him a silver axe, but he refused again.

Finally, the fairy brought his iron axe. The woodcutter smiled and said, “Yes, this one is mine.” The fairy was pleased and gave him all three axes for his honesty. From that day, the woodcutter lived happily.

Q1. Where was the woodcutter working?

- a) In a field
- b) Near a river
- c) On a hill
- d) In a forest

Q2. What fell into the water?

- a) His stick
- b) His axe
- c) His food
- d) His bag

Q3. What did the fairy first offer him?

- a) Silver axe
- b) Iron axe
- c) Wooden axe
- d) Golden axe

Q4. Why did the fairy reward him?

- a) For being strong
- b) For being rich
- c) For being honest
- d) For being quick

Q5. The woodcutter accepted the golden axe.

- a) true
- b) not sure
- c) false
- d) not given

Q6. Textual Question: Write 2–3 sentences about why honesty is a good quality.

.....

.....

Questions (7–12): Read the passage carefully and answer the questions.

Last Sunday, our teacher took us to the city zoo. We saw many animals and birds there. Lions roared loudly, monkeys jumped playfully, and peacocks danced beautifully. We also saw tall giraffes and huge elephant spraying water with its trunk.

Our teacher told us that every animal has an important role in nature. We should never harm them or throw food inside cages. Zoos help protect rare animals from hunters. I enjoyed the trip and learned how to love and care for all living creatures.

Q7. Where did the students go?

- a) To a park
- b) To a zoo
- c) To a museum
- d) To a farm

Q8. What did the teacher tell them?

- a) To shout
- b) To leave early
- c) To throw food
- d) That every animal is important

Q9. What did zoos help to do?

- a) Protect rare animals
- b) Make animals sad
- c) Train hunters
- d) Close cages

Q10. What is the main idea of the passage?

- a) Zoo visits are fun
- b) We should love and protect animals
- c) Zoos are dangerous
- d) Animals are scary

Q11. Identify the preposition: “The elephant sprayed water with its trunk.”

- a) sprayed
- b) water
- c) with
- d) trunk

Q12. Textual Question: Write 2–3 sentences about why animals should be protected.

.....

.....

Questions (13–18): Read the passage carefully and answer the questions.

One day, Ritu found a wallet on her way to school. She opened it and saw some money and an ID card. She decided not to keep it and gave it to her teacher. The teacher checked the card and found that it belonged to a parent from the school.

When the parent received the wallet, he was very happy and thanked Ritu for her honesty. The principal praised her in the morning assembly. Ritu felt proud because she had done the right thing.

Q13. What did Ritu find?

- a) A wallet
- b) A bag
- c) A key
- d) A purse

Q14. What was inside the wallet?

- a) A letter
- b) Money and ID card
- c) Toys
- d) Tickets

Q15. She decided not to give the money to the teacher.

- a) true b) false c) not sure d) not given

Q16. Which of these qualities would make a student like Ritu?

- a) Kindness b) Greed
c) Truthfulness d) Sympathy

Q17. What lesson does this story teach?

- a) Never return lost things b) Honesty brings respect
c) Keep found money d) Hide the truth

Q18. Textual Question: Write 2–3 sentences about how honesty builds trust.

.....
.....

Questions (19–24): Read the passage carefully and answer the questions.

Once, two women came to a judge with a baby. Both claimed, “This is my child.” The judge thought for a while and said, “Cut the baby into two parts and give one to each.” One woman cried, “No! Please don’t harm the child. Give him to her instead.”

The judge immediately said, “This woman is the real mother. A true mother can never see her child in pain.” The other woman stood silent and ashamed. Everyone praised the judge for his wisdom and fairness.

Q19. Who went to the judge?

- a) Two men b) A child c) A man and a woman d) Two women

Q20. What were they fighting for?

- a) A house b) A baby c) Money d) Jewellery

Q21. What did the judge say at first?

- a) To divide the baby b) To send them away
c) To punish them d) To call soldiers

Q22. Who was the real mother?

- a) The woman who cried b) The silent woman
c) The judge d) None

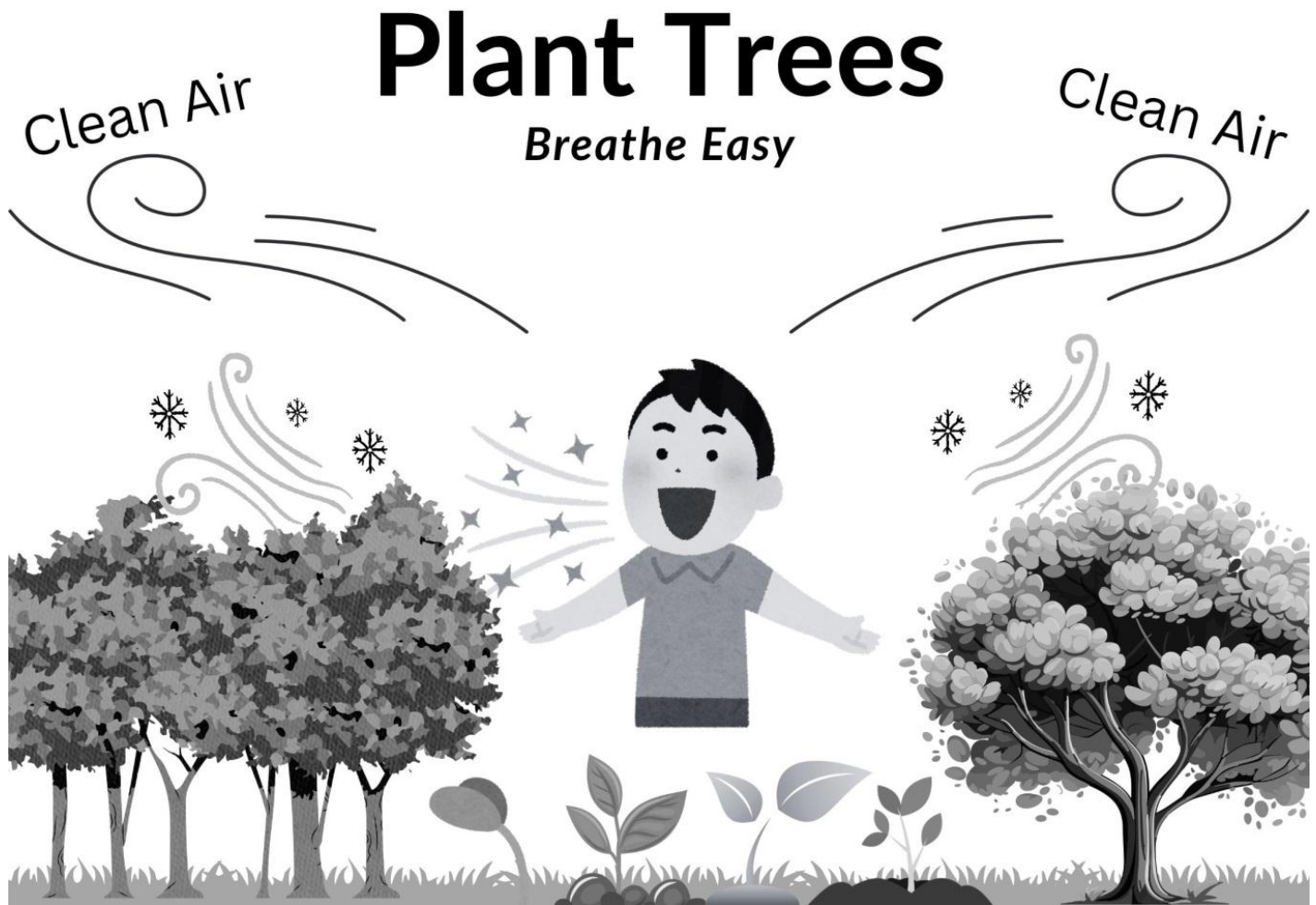
Q23. What quality did the judge show?

- a) Wisdom and fairness b) Anger c) Fear d) Greed

Q24. Textual Question: Write 2–3 sentences on why truth and love always win.

.....
.....

Questions (25–30): Study the poster carefully and answer the questions that follow.

Q25. What is the message of the poster?

- a) Cut trees b) Plant trees c) Build houses d) Burn leaves

Q26. What is shown in the picture?

- a) Cars b) Green saplings c) Mountains d) Roads

Q27. What happens when we plant trees?

- a) We get clean air b) We get pollution
c) It becomes noisy d) Air becomes dirty

Q28. What do trees help us to do?

- a) Breathe easily b) Build roads c) Waste water d) Cut forests

Q29. What is the opposite of “Plant Trees”?

- a) Cut Trees b) Grow Trees c) Save Trees d) Care Trees

Q30. Textual Question: Write 2–3 sentences about how trees help people and animals.

.....
.....

Worksheet 3
CEP -2025-26
हिंदी (छठी)

C-1.1: विभिन्न पाठों को समझने के लिए अनुमान लगाना (inferring) और पूर्वानुमान (predicting) जैसी रणनीतियाँ अपनाता/अपनाती है।

C-2.1: विचारों को क्रमबद्ध करने, शीर्षक/उपशीर्षक चुनने, स्पष्ट प्रारंभ, समापन और अनुच्छेदों के निर्माण जैसी लेखन रणनीतियाँ अपनाता/अपनाती है।

C-5.1: अपने लेखन में उपयुक्त व्याकरण और वाक्य संरचना का प्रयोग करता/करती है।

निम्नलिखित बहुवैकल्पिक प्रश्नों में सही विकल्प को चुनें-

निम्नलिखित प्रश्नों का सही विकल्प चुनकर उत्तर दें -

C-1.1: अनुमान लगाना और पूर्वानुमान

1. पड़ोसी राजा ने अपना भेष क्यों बदला?

क) घोड़े को बेचना था।

ख) राजा के न्याय की परीक्षा लेनी थी।

ग) शहर घूमना था।

घ) ठग से मिलना था।

2. नौकर लेखक का है, यह राजा ने कैसे पता लगाया?

क) किसान के काम करवाकर।

ख) उसने लेखक के काम फुर्ती से किए।

ग) नौकर के इशारे से।

घ) लेखक का रोना देखकर।

3. किसान को पचास चाबुक की सज़ा क्यों मिली?

क) उसने राजा को धोखा दिया।

ख) उसने चोरी की थी।

ग) वह नौकर से लेखक के काम नहीं करवा सका।

घ) वह झूठा मुकद्दमा लाया था।

4. तेली और कसाई के मुकद्दमे में, राजा को कैसे पता चला कि पैसे कसाई के हैं?

क) पैसों का वजन कम था।

ख) कसाई ने सच बता दिया।

ग) पैसों पर तेल की गंध थी।

घ) पैसों को पानी में डालने पर तेल के कण नहीं तैरे।

5. घोड़े ने ठग को क्यों नहीं पहचाना?

क) घोड़ा बीमार था।

ख) ठग ने घोड़े को मारा था।

ग) ठग उसका असली मालिक नहीं था।

घ) ठग ने भेष बदल लिया था।

6. पड़ोसी राजा ने न्याय देखकर क्या संकल्प किया?

क) अपना राज्य छोड़ने का ।

ख) बुद्धि से न्याय करने का।

ग) घोड़े को बेचने का।

घ) राजा को दंड देने का ।

7. 'दूध का दूध, पानी का पानी' मुहावरे का क्या अर्थ है?

क) दूध में पानी मिलाना।

ख) सच्चा और उचित न्याय करना।

ग) पानी बचाना।

घ) दूध पीना।

8. नाहन को 'तालाबों का शहर' क्यों कहा जाता है?

क) यह समुद्र से ऊँचा है।

ख) यहाँ रानी ताल जैसे कई ताल/तालाब हैं।

ग) यहाँ केवल मंदिर हैं।

घ) यह बहुत पुराना है।

9. वर्षा होने पर भी बाहर के दृश्य 'अद्भुत' क्यों लग रहे थे?

- क) वर्षा से गर्मी कम हुई थी। ख) पहाड़ और हरियाली अधिक सुंदर हो गई थी।
 ग) बादल बहुत तेज़ गरज रहे थे। घ) झरना रुक गया था।
10. दंतकथा के अनुसार, रेणुका ने झील का रूप क्यों लिया होगा?
 क) उन्हें तैरना पसंद था। ख) परशुराम जी के कहने पर।
 ग) पति ऋषि यमदग्नि के शाप के कारण। घ) वह जलपरी थीं।
11. नाहन में मंदिर, मस्जिद, गुरुद्वारा और चर्च होने से शहर के बारे में क्या पता चलता है?
 क) वह बहुत बड़ा शहर है। ख) वहाँ बहुत ट्रैफिक है।
 ग) यह सर्वधर्म सद्भाव का नगर है। घ) वहाँ बहुत पहाड़ हैं।
12. रेणुका झील पर मछली पकड़ना 'वर्जित' क्यों है?
 क) यहाँ बहुत कम मछली है। ख) झील की पवित्र और धार्मिक मान्यता के कारण।
 ग) मछली पकड़ने के लिए अनुमति चाहिए। घ) बच्चों के चिड़ियाघर के कारण।
13. रेणुका जी की लायन सफारी में और क्या देखा जा सकता है?
 क) बहुत सारे हाथी। ख) बब्बर शेर और बंदर।
 ग) सिर्फ मोर। घ) हिरण और ज़ेबरा।
14. रेणुका का मेला किस समय आयोजित होता है?
 क) हर वर्ष मई महीने में। ख) हर वर्ष जुलाई महीने में।
 ग) हर वर्ष नवम्बर महीने में। घ) हर वर्ष फरवरी महीने में।
15. त्रिलोकपुर ग्राम में किस देवी का मंदिर है?
 क) माता सरस्वती जी। ख) माता लक्ष्मी जी।
 ग) महामाया श्री बाला सुन्दरी जी। घ) माता चिंतपूर्णी जी।

II. C-2.1: लेखन रणनीतियाँ

16. पाठ 12 (रेणुका झील) के शुरू में 'चंडीगढ़, दिनांक' और 'प्रिय मित्र उल्लास' लिखना किसका सही तरीका है?
 क) कहानी लिखने का। ख) निबंध लिखने का।
 ग) पत्र लेखन के प्रारंभ का। घ) कविता लिखने का।
17. पाठ 12 (रेणुका झील) के अंत में 'तुम्हारा मित्र, क्षितिज' लिखना क्या कहलाता है?
 क) कहानी का मध्य भाग। ख) पत्र का उचित समापन।
 ग) उपशीर्षक का चयन। घ) विचारों का फैलाव।
18. रानी ताल में 'सुबह की सैर हो सकती है और शाम को बोटिंग भी' लिखना क्या दिखाता है?
 क) समय की जानकारी देना। ख) शहर के क्रियाकलापों को बताना।
 ग) मौसम की भविष्यवाणी करना। घ) केवल तालाब का नाम लिखना।
19. लेखक ने न्याय के तीनों मुकद्दमों का फैसला सुनाने के बाद उनके कारण क्यों बताए?
 क) वह अपने नियम बता रहा था। ख) उसे कारण याद नहीं थे।
 ग) पड़ोसी राजा ने न्याय का तरीका पूछा था। घ) दरबारियों को सबक सिखाना था।
20. 'आज पाँवटा साहब एक तीर्थ स्थान के रूप में परिणत हो चुका है' यह वाक्य क्या स्पष्ट करता है?
 क) गुरुद्वारे की पुरानी इमारत। ख) स्थान का वर्तमान और धार्मिक महत्व।

- ग) गुरु गोबिंद सिंह का जन्म।
घ) यमुना नदी का नाम।
21. पत्र के अंत में 'सचमुच, यदि तुम भी साथ होते तो और भी आनंद आता।' लिखने का उद्देश्य क्या है?
क) मित्र को डाँटना।
ख) मित्र के प्रति प्रेम व्यक्त करना।
ग) यात्रा को अधूरा बताना।
घ) मित्र को अगली यात्रा में बुलाना।

III. C-5.1: उपयुक्त व्याकरण और वाक्य संरचना

22. जिस शब्द से किसी काम का करना या होना पाया जाए, उसे क्या कहते हैं?
क) संज्ञा
ख) सर्वनाम
ग) क्रिया
घ) विशेषण
23. वाक्य 'राजा ने उसे घोड़े पर बिठा लिया।' में क्रिया शब्द क्या है?
क) राजा
ख) उसे
ग) घोड़े पर
घ) बिठा लिया
24. वाक्य 'घोड़ा हिनहिनाया।' में क्रिया शब्द क्या है?
क) घोड़ा
ख) हिन।
ग) हिनहिनाया
घ) या
25. संज्ञा या सर्वनाम के जिस रूप से उसका संबंध क्रिया तथा दूसरे शब्दों से जाना जाता है, उसे क्या कहते हैं?
क) वचन
ख) लिंग
ग) कारक
घ) विशेषण
26. 'ने, में, से, को, का' आदि क्या कहलाते हैं?
क) विशेषण
ख) कारक चिह्न
ग) उपसर्ग
घ) प्रत्यय
27. वाक्य 'लोगों ने घोड़े को रोक लिया।' में कर्म कारक कौन है?
क) लोगों ने
ख) रोक लिया
ग) घोड़े को
घ) ने
28. जिस रूप से क्रिया के 'साधन' का बोध हो, उसे क्या कहते हैं?
क) सम्प्रदान कार
ख) करण कारक
ग) संबंध कारक
घ) कर्म कारक
29. 'घोड़े पर सवार' के लिए एक शब्द क्या है?
क) घुड़दौड़
ख) घुड़सवार
ग) घोड़ामल
घ) घुड़शाला
30. 'ठगी करने वाला' के लिए एक शब्द क्या है?
क) घुड़सवार
ख) ठग
ग) कसाई
घ) सिपाही
32. 'विनती' शब्द का सही अर्थ क्या है?
क) झगड़ा
ख) प्रार्थना
ग) दंड
घ) संकल्प

अन्य महत्वपूर्ण वस्तुनिष्ठ -उत्तर

निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर चार या पाँच वाक्यों में लिखें:-

1. राजा ने पड़ोसी राजा और ठग के मुकद्दमे का फैसला कैसे किया?

उत्तर: राजा ने घोड़े को अस्तबल में बाँध दिया। अगले दिन राजा ने पहले पड़ोसी राजा को अस्तबल में ले जाकर घोड़े को पहचानने को कहा। राजा ने अपना घोड़ा पहचान लिया और राजा को देखते ही घोड़ा भी हिनहिनाने लगा क्योंकि वह अपने मालिक को पहचान गया था। उसके बाद ठग को अस्तबल में ले जाकर घोड़ा पहचानने के लिए कहा गया। ठग ने तो घोड़े को पहचान लिया मगर घोड़ा उसे देख कर चुप रहा। इस तरह राजा समझ गया कि घोड़ा पड़ोसी राजा का है।

2. नाहन शहर की विशेषताएँ लिखें।

उत्तर: नाहन को तालाबों का शहर कहा जाता है। शिवालिक की पहाड़ियों में बसा यह शहर बहुत खूबसूरत शहर है। यहाँ का रानी तालाब मंदिर बहुत प्रसिद्ध है। यह शहर समुद्र तल से 933 मीटर ऊँचा है। इस शहर में मंदिर, मस्जिद, गुरुद्वारे और चर्च सब मौजूद हैं।

3. रेणुका जी से संबंधित दंतकथा लिखो।

उत्तर: हिमाचल प्रदेश में स्थित सबसे बड़ी प्राकृतिक झील रेणुका झील है। इस झील के संबंध में यह दंतकथा है कि यह झील परशुराम जी की माता रेणुका जी ही है। रेणुका जी ने अपने पति ऋषि यमदाग्नि के शाप के कारण एक झील का रूप धारण कर लिया था।

4. रेणुका झील की विशेषताएँ लिखो।

उत्तर: रेणुका झील हिमाचल प्रदेश की सबसे बड़ी प्राकृतिक झील है। इस झील का संबंध परशुराम जी की माता रेणुका जी से है। इसकी लंबाई 3241 मीटर है और यह समुद्र तल से 672 मीटर ऊँचाई पर है। यहाँ पर बच्चों के लिए एक चिड़ियाघर भी है। इस झील के किनारे प्रत्येक वर्ष नवंबर महीने में बहुत भारी मेला लगता है।

5. कुमारी कालीबाई देश के लिए कैसे शहीद हो गई?

उत्तर: कुमारी कालीबाई ने सेंगाभाई की रस्सियाँ, काट दी जिससे वह भागने में सफल हो गए। अंग्रेजों ने गुस्से में आकर कालीबाई पर गोलियाँ चला दी। कालीबाई ने वहीं पर प्राण त्याग दिए। इस तरह वह देश के लिए शहीद हो गई।

मार्गदर्शक

* डॉ. राजन एस.आर.पी. हिंदी पंजाब

तैयार कर्ता

* दीपक कुमार, सरकारी मिडल स्कूल शेरगढ़, बठिंडा।

* परविंदर कौर, सरकारी हाई स्कूल भैणी, बठिंडा।

* गुरविंदर कौर, स.स.स.स. स्कूल चक्क फतेह सिंह वाला, बठिंडा।

* कुलदीप सिंह, स.स.स.स. स्कूल महमूद खेड़ा, श्री मुक्तसर साहिब।